View the original article

ВІЙНА

«Ми просуваємося»: начальник штабу 34-ї бригади ВМС ЗСУ про бої за лівобережжя Херсонщини та підземну тактику РФ

Алла Хоцянівська

10 листопада 2026, 10:22

Фотоколаж: Алім Керімов, начальник штабу 34-ї окремої бригади морської піхоти ВМС ЗСУ

Російська армія готується до штурмів на Придніпровському напрямку фронту, повідомляють у 34-ї окремій бригаді морської піхоти ЗСУ. Агресор, кажуть, завіз понад тисячу військових, зокрема кілька сотень піхотинців, скориставшись режимом тиші в Херсонській області під час гуманітарної місії в Олешках.

За даними українських бійців, російська армія не лише провела ротацію, а й завезла озброєння, артилерію, БпЛА, плавзасоби, системи РЕБ та провізію – від

пального до продуктів харчування – цих запасів вистачить щонайменше на кілька місяців.

У Кремлі заявили, що перегрупування військ є «звичайною практикою».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
У Кремлі відповіли, чи використали війська РФ «режим тиші» в Олешках для перегрупування

На початок листопада українські морські піхотинці ще не фіксували російських масованих спроб штурмів – спостерігаються лише поодинокі переміщення противника. Українські військові запевняють, що готові до будь-яких спроб просування армії РФ. У противника, кажуть, з'явилося чимало нових злітно-посадкових майданчиків БпЛА, що вплине на ситуацію з безпекою в Херсоні. Верховний головнокомандувач ЗСУ, президент України **Володимир Зеленський** заявив 8 листопада, що командування української армії має представити пропозиції для додаткового захисту цивільних у Херсоні від російських атак.

Саме **34-та бригада морської піхоти ЗСУ** здійснює оборону Херсона та утримує позиції на лівобережжі Херсонщини та острівних ділянках. Про те, який вигляд має зараз лінія фронту на лівому березі Херсонської області, проєкт Радіо Свобода Крим.Реалії поспілкувався з 33-річним начальником штабу бригади, полковником **Алімом Керімовим** – уродженцем Криму.

Кримчанин Керімов є начальником штабу 34-ї окремої бригади морської піхоти «Борисфен» уже півтора року.

«Ворог переходить до цивільного терору»

У серпні цього року зафіксовано рекордну кількість дронових атак на Придніпровському напрямку – понад 26 тисяч за місяць. Це дані 30-го корпусу морської піхоти ЗСУ. Зростання атак російських БпЛА по цивільному населенню Херсонської області та міста Херсон Алім Керімов пояснює безуспішними спробами армії РФ просунутися на цьому напрямку фронту.

«Можу сказати, що у смузі нашої бригади ворог перейшов від класичного наступу до гібридного: артилерійських ударів, авіаударів, ударів FPV-дронами. Це пов'язано

з тим, що, наприклад, у порівнянні з 2025 роком штурмові дії стали менш активними. Тоді було близько 700 штурмових виходів противника, зараз – 150–200 на рік. Окрім штурмів, за минулий рік було до 200 переміщень човнів, а за пів року зараз – орієнтовно 22 виходи противника на плавзасобах. Чому противник перейшов до більш позиційної гібридної війни? Він розуміє, що всі його наступальні операції закінчуються неуспіхом і переходить до цивільного терору», – пояснює Алім Керімов, начальник штабу 34-ї ОБрМП ВМС ЗСУ.

«Риють тунелі»

Точки зльоту БпЛА противника, додає начальник штабу, розташовані на відстані від 5 до 15 кілометрів углиб Лівобережжя Херсонщини. Морпіхам вдалося відтіснити противника і ускладнити йому логістику. Проте там, де ЗСУ не дають російським солдатам пішки добиратися до позицій, ті риють тунелі, каже полковник.

«Вони розуміють, що пішим порядком пройти не вдасться, тому починають закопуватися, риють тунелі. Це у них частково виходить. Усі тунелі, як тільки ми їх виявляємо, одразу знищуються. Я б не сказав, що в Олешках, наприклад, у них є розгалужена система тунелів – десь 20–30% від загальної їхньої протяжності на Лівобережжі. Вони десь біжать, намагаються йти, а далі вже переходять у тунель. Ця схема у нас є, відповідно, у цьому напрямку ми працюємо вдень і вночі. Тунелі завдовжки від 50 до 100–150 метрів вибудовані як лабіринт», – каже полковник.

Алім Керімов і морпіхи 34-ї окремої бригади морської піхоти ЗСУ. Колаж

«Ми просуваємося»

Морпіхи зараз утримують позиції на острівних ділянках і лівому березі Херсонщини. Керімов додає, що вони мають просування і вглиб окупованого Лівобережжя.

«У нас загалом є багато позицій на лівому березі, на яких на постійній основі проводяться ротації. Ми просуваємося в цій острівній зоні й у майбутньому будемо заходити в певні населені пункти на лівому березі», – додає начальник штабу.

У яких саме населених пунктах Лівобережжя та наскільки просунулися українські морпіхи – полковник не розголошує. Лише додає, що це відбувається не на одному, а на кількох напрямках.

«Морпіхи утримують рубежі та позиції там, де вони перебувають. Разом із тим вони просуваються, штурмують позиції противника, просуваючись углиб на визначені нами рубежі. Тобто зайшли, закріпилися на лівому березі, просунулися, закріпилися, передали позицію і просунулися далі», – каже Керімов.

«Було переслідування батьків з боку ФСБ»

Алім Керімов народився та виріс у Криму, в селищі міського типу Іслям-Терек (раніше – Кіровське) неподалік від Феодосії. Згадує, що ще в дитинстві зрозумів, що хоче бути військовим, хоча в його родині військовослужбовців не було.

«Якщо не помиляюся, у сьомому класі я вже чітко розумів, що буду військовим. Я – «альбінос» у своїй родині, взагалі перший військовий. Змалку сформувалося розуміння, що є дім, сім'я, є країна і ми, всі чоловіки, маємо бути захисниками, незважаючи ні на що. Я вважаю, що кожен чоловік загалом має бути захисником своєї родини та своєї держави», – каже Алім Керімов.

Алім вступив до Військового інституту телекомунікацій та інформатизації в Києві. Загалом він зараз має три вищі військові освіти. Саме у той час, коли він навчався, розпочалася окупація Криму. Додому він уже не повернувся.

«Це, зрозуміло, дуже мене пригнічувало – вся ця ситуація з окупацією. Це дуже морально впливало на мене, але батьки в цьому плані мене підтримали, сказали: немає жодних проблем, навчайся, ми подивимося [на ситуацію] і будемо виїжджати [з Криму]. Знаєте, ми дуже довго йшли до того, щоб повернутися на свою землю», – розповідає кримський татарин.

Окупація та анексія Криму Росією

Алім Керімов під час служби в підрозділі зв'язку. З особистого архіву Керімова

Батьки Аліма залишилися в Криму та розвозили їжу по заблокованих українських військових частинах. Згодом це стало однією з причин переслідувань і допитів співробітниками ФСБ.

«Їздили з 40-літровими казанами з їжею для українських військових і ДСНСників і казали прямим текстом: ви тільки не зрадьте присязі, у нас син теж служить, присяга понад усе. Дехто з тих військових залишився в Криму, і батьки, коли їх бачили, питали: навіщо тоді ми вас так підтримували, якщо ви зрадили своїй присязі. Потім було переслідування батьків з боку ФСБ, приходили додому – всі чудово знають, що син навчається у військовому навчальному закладі», – розповідає кримчанин.

«Розуміння бойового управління»

Після закінчення інституту в 2015 році лейтенант Керімов за розподілом потрапив на службу до полку зв'язку в Одесі.

«Ця частина виходила з Криму, вона базувалася в Севастополі. Від цієї частини вирушали у відрядження тоді в АТО, у сектор М. Завданням у моїй першій ротації була організація зв'язку для морських піхотинців у населених пунктах Широкине – Сопине. Але загалом, знаєте, перший крок у військову частину для мене супроводжувався думкою: відправте мене в АТО, ми зараз швиденько закінчимо з Донбасом, Луганськом, швидко повернемося до питання звільнення Криму», – згадує Керімов.

Згодом офіцер перейшов до 36-ї окремої бригади морської піхоти, далі – до 503-го окремого батальйону морської піхоти. Свої перші ротації у зону бойових дій Алім згадує з усмішкою.

«Розуміння бойового управління починається зі зв'язку між командиром і підрозділом. На шляху до Водяного у нас був випадок, коли ми повернули не в той бік і поїхали до «сепарів» *(проросійських бойовиків – ред.)*, – перестрілка, ніхто нічого не розуміє. Потім я стояв, червонів перед командиром батальйону і казав: «Пане майоре, не лайтеся, це ми не туди поїхали». Він посміявся і відпустив», – розповідає Алім Керімов.

«Відправили як спартанців на Волноваху»

Повномасштабне вторгнення Алім Керімов зустрів на Горлівському напрямку на Донеччині. Тоді він був начальником зв'язку батальйону. Їхній підрозділ отримав завдання просуватися в бік Волновахи та Маріуполя. Однак між Волновахою та Красною Поляною вони зіткнулися з переважними силами противника. Полковник Керімов розповідає, що російська армія тоді знищила головний вузол зв'язку Збройних сил України і скористалася цим для просування по всій смузі наступу.

«Нас було там 300 осіб, відправили, скажімо так, як спартанців на Волноваху, і ми зіткнулися з переважними силами противника – близько трьох-чотирьох бригад, тобто 5–7 БТГр, посилених батальйонів. Це були величезні втрати і великий удар, загалом відбувалася деморалізація особового складу, тому що ти їси і спиш із цим військовослужбовцем кілька років, проходиш ротації і бачиш, як йому відірвало частину черепа...», – каже полковник.

Алім Керімов поруч із технікою противника на лінії фронту

«Вийшли з оточення»

Двічі 503-й окремий батальйон морської піхоти опинявся в оточенні і двічі виходив із нього. У боях, за словами Керімова, з трьохсот військовослужбовців близько сотні загинули, серед них – і командир батальйону **Павло Сбітов**.

«Ми вийшли з другого оточення, закріпилися біля населеного пункту Новоукраїнка. Вибудували смугу оборони, командира батальйону вже не було тоді – він загинув. Ми закріпилися, і тоді вже почали приїжджати на допомогу перші формування ТрО. Був випадок – мамі не показуйте це інтерв'ю, прошу, – коли я зателефонував братові та під запис дав номери телефонів, де будуть мої документи та речі, бо я не знав, зможу вийти з цього оточення чи ні», – пояснює Керімов.

Цей кругообіг подій назавжди закарбувався в його пам'яті, Алім зізнається: про пережите й досі важко згадувати.

«Ви мені зараз такий каталог пам'яті відкриваєте про те, що я не хочу згадувати. Вийшли з оточення, повантажили свого пораненого побратима, бачимо командира роти десантно-штурмових військ Пулінця, який уніч виводив людей по річці та по

пояс був у воді: людина стоїть, труситься – це початок березня, просить одяг, а нам нічого дати, бо немає не те що одягу, сухпай їли один на трьох уже тиждень. І коли виводили людей, він уже відморозив ноги», – згадує начальник штабу.

Бої у Кринках

Далі були численні операції на Донбасі. У 2023 році відбулася контрнаступальна операція з висадки Сил оборони України в Кринках на лівому березі Херсонщини. Керімов тоді був заступником начальника штабу бригади. Попри великі втрати, цю операцію він вважає історичною для Збройних сил України, адже вперше з часів Другої світової війни армія форсувала Дніпро.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Тіла солдатів РФ вже не забирали, їх засипали хлоркою» – свідчення з Нової Каховки про бої у Кринках

У боях за плацдарм у селі Кринки, за офіційними даними, **загинули 262 українські військовослужбовці**. За даними журналістів «Слідство.Інфо», **зниклими безвісти вважалися 788 військових**.

«Це історична подія. Так, це велика трагедія для нас, тому що були великі втрати. Усі, хто був на лівому березі, усі, хто займався доставкою особового складу, логістикою, – я особисто вважаю, що вони всі герої. Так, ми зазнавали великих втрат, ми дуже великих втрат зазнавали. Але коли ми говоримо про це, тут зрозуміло, треба спитати: воно того коштувало? Так, воно того коштувало. Чому так? Тому що противник, скажімо так, стерся: чотири бригади морської піхоти стерли близько п'яти дивізій противника. Це була водна перешкода, з якою ніхто не зустрічався.

Друге – у противника були величезні втрати, дуже великі. Третє – це була велика сковувальна операція. Треба не забувати: якщо ми їх скували, тоді з Запорізького напрямку стягували сили сюди, на Південний, щоб відбити нас – тоді ж у нас розпочався контрнаступ на Запорізькому напрямку. Це теж треба враховувати. І всі ці російські дивізії, стерті всіма бригадами морської піхоти, потім були небоєздатні, не застосовувалися взагалі на напрямку, і зараз ми добиваємо ці залишки», – пояснює полковник.

Алім Керімов і побратими

Мати та брат виїхали з окупованого Криму

Усі ці роки в окупованому Криму залишалася його родина. Представники ФСБ щомісяця приходили до них додому з перевірками. Те, що він не може вивезти їх із півострова, пригнічувало його найбільше, каже український військовий.

«Раз на місяць постійно були бесіди, постійно вони приходили додому, постійно розпитували сусідів, з ким спілкуються батьки. Це був постійний контроль по телефону, по супутниковому зв'язку, інтернету і так далі. І коли батька не стало, я прийшов до командира батальйону, тоді вже підполковника Сухаревського, і кажу, що мені потрібно їхати на похорон батька. І він сказав: «Зараз одне горе. Коли ти поїдеш – буде два», – згадує кримчанин.

Тільки в серпні 2024 року його матері та братові вдалося виїхати з окупованого Криму. Полковник Керімов каже, що вони підготували документи та вигадали легенду, ніби його мати через проблеми зі здоров'ям їде на лікування до Туреччини.

«Зрозуміло, що всі, хто виїжджав у бік материкової частини, потрапляли під посилений контроль, кожному ставили запитання про мету поїздки. Ми розуміли: про це не казали ні сусідам, ні родичам. Кожна пересадка – між машинами, автобусами, потягами – враховувалася. Я пропонував, щоб вони частіше мінялися, все зайве видаляли, брали максимум по одній сумці, щоб не викликати жодних підозр. Виїхати було дуже складно: вони добиралися дві доби, їх постійно затримували, повертали назад, зупиняли на злітній смузі для додаткових перевірок. Було дуже важко, але зрештою вони виїхали», – розповідає начальник штабу.

Командувач ВМС ЗСУ вручає Аліму Керімову орден Богдана Хмельницького III ступеня

«Повернуся до батьківського дому»

Сім'я Аліма вже вдруге залишає Крим. У 1944 році його бабусь і дідусів депортували до Узбекистану, а батьки повернулися на півострів лише в 1988 році. Алім каже, що Росія діє за тією ж методичкою, тому для нього зараз особливо важливо, щоб українці засвоїли урок, який кримські татари засвоїли вже давно.

«Я скажу, що зараз кожен українець, який живе за межами нашої держави, в точності розуміє, що пережив наш народ. Він усюди гість – його не сприймають як громадянина Німеччини, Франції, Польщі і так далі. Але у нас це було насильницьки: у нас забрали все і просто видворили з нашої домівки, а в неї

заселили НКВСівців. Що зараз з моїм домом – одному Богові відомо, я не знаю. Я розумію, що дім там, де моя сім'я, а моя сім'я тут. Це тимчасово, я знаю, що повернуся до батьківського дому, який він збудував.

Тобто все, що зараз територіально перебуває в статусі тимчасово окупованих територій, – це тимчасово, розумієте? Я переконаний, що рано чи пізно наша держава повернеться у свої кордони і буде незалежною. Завдання для кожного громадянина України – зрозуміти, і я думаю, що більшість або навіть усі вже розуміють, що Росія – це не друг, не сусід. Просто ми про це знали ще в 1944-му», – каже військовий.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
82-і роковини «сюрґюнліку». Чому справа про геноцид кримських татар не дійшла до суду?

Алім переконаний, повернути Крим можна тільки військово-політичним шляхом.

«Якщо, наприклад, до вас у дім забіжить щур, як би ви вчинили? Знищили б його. Я, наприклад, дуже радів, коли за чотири кілометри від мого дому уразили аеродром – з усіма там літаками, гелікоптерами: о, все, клас! Менше резервів, запасів... Усе це зменшує російську армію на деякий відсоток. Є такий вислів: там, де немає армії, немає дипломатії, розумієте? Тож я – прибічник того, що повернення Криму здійснюватиметься гібридним шляхом. Поки ми будемо воювати, я думаю, відповідні особи на своєму рівні вирішуватимуть це політико-дипломатичними способами. Тільки в сукупності ми зможемо довести до кінця всю цю війну», – переконаний Алім Керімов.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Зеленський повідомив про ротацію російських сил в Олешках під прикриттям гуманітарної місії

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Україна не хотіла віддавати полонених з окупованих територій? Що не так із заявами російської омбудсменки

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Операція «Кримський рубильник off» набирає обертів: Роберт Бровді звернувся до кримчан

Алла Хоцянівська

Кореспондентка проєкту Радіо Свобода «Крим.Реалії» з 2024 року. Авторка документальних проєктів «Вулиця Яблунська» та «Останній бій». В тележурналістиці з 2009 року, з 2014-го – воєнна кореспондентка. Працювала спеціальною кореспонденткою ТСН, «1+1». Викладала авторський курс «Репортерство в умовах війни» для студентів інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. Закінчила Українську школу політичних студій та Вінницький державний педагогічний університет.

Україна | Політика | Суспільство | Війна | Крим

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.